

รายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ 7/2535

วันที่ 11 ธันวาคม 2535 เวลา 14.00 น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรรมการผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุเทพ	เทือกสุบรรณ	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	ประธาน
2. นายปรีชา	อบาย	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)	กรรมการ
3. นายศรีพันธุ์	วีระประเสริฐ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 (แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์)	กรรมการ
4. นายอเนก	โรจน์ไพบูลย์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย (แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
5. นายอเนก	วิญญกุล	วิศวกรโยธา 8 (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
6. นายสุวิทย์	ผลลาก	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการปลูกข้าว (แทนอธิบดีกรมปลูกข้าว)	กรรมการ
7. นายประเสริฐ	ศิริวัฒนา	ผู้อำนวยการกองจัดที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ (แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
8. นายสมศักดิ์	คันติเสาวภพ	หัวหน้างานโครงการมั่นคงและพระราชดำริ (แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
9. นายสมพงษ์	ธีรวงศ์	รองอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ

10. นายสุพจน์	ชัยวิมล	นักวิชาการเกษตร 6 (แผนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
11. นายคำรงค์	ปั้นประณีต	ผู้อำนวยการกองสหกรณ์การเกษตร (แผนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
12. นายบุญมี	จันทร์วงศ์	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน (แผนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
13. นายประเสริฐ	โยธิตักษ์	ผู้อำนวยการกองปกครองท้องที่ (แผนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ
14. นายแสง	กิจพันธ์	ผู้อำนวยการกองจัดที่ดิน (แผนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
15. นายสุพรรณ	แสงพฤษ	เจ้าหน้าที่บริหารงานประชาสัมพันธ์ 7 (แผนอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์)	กรรมการ
16. นายสุวัจ	ศิวิธานนท์	นักวิชาการอุตสาหกรรม 7 (แผนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
17. นายกรังไกร	ภัทรโกมล	รองอธิบดีกรมชนาภิบาล (แผนอธิบดีกรมชนาภิบาล)	กรรมการ
18. นางนาสุนันท์	ปิณฑะรุจิ	รองอธิบดีกรมบัญชีกลาง (แผนอธิบดีกรมบัญชีกลาง)	กรรมการ
19. นางมานวี	จิตตารัส	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ 7 (แผนผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ)	กรรมการ
20. นายสุวรรณ	ไตรผล	ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร	กรรมการ
21. นายชัยวัฒน์	วงศ์วัฒนคานต์	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
22. นายสมพงษ์	ลวนทอน	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
23. นางสาวศุภศิริ	อินทรสุขศิริ	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ

24. นายทองมี ศรีมะนิลา	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
25. นายवाद พาก	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
26. นายประเสริฐพันธุ์ พิพัฒน์กุล	เลขาธิการ ส.ป.ก.	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้มาประชุม

1. ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ทิศราชการ
2. อธิบดีกรมการศาสนา ทิศราชการ
3. ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ทิศราชการ
4. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
5. นายไชยยศ เหมะรัชตะ ทิศราชการ
6. นายวิรัตน์ วัฒนศิริธรรม ทิศราชการ
7. นายสนั่น จันตรี
8. นายสำนึก ต้นสิน

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสุทิน มุลพจน์ รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
2. นายคณัย สุขศรี รองเลขาธิการ ส.ป.ก.
3. นายดิเรก สุนาธิ์ ผู้ตรวจการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
4. นางสาวนศรี ไชยมังคละ ผู้ตรวจการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
5. นายเชษฐ ยิ้มเนียม เลขานุการกรม
6. นายสุรพล เพชรลอม ผู้อำนวยการกองจัดการ
7. นายวรเวทย์ ธีรารักษ์ดิษฐ์ ผู้อำนวยการกองบริการกองทุน
8. นายกำธร พุ่มสวัสดิ์ ผู้อำนวยการกองนิติการ
9. นายฉันทลักษณ์ บุศย์อังกูร ผู้อำนวยการกองวิชาการ

10. นายสุรจิต	โซลิตกุล	ผู้อำนวยการกองพัฒนารายได้
11. นายวิจิน	โซลิตกุล	ผู้อำนวยการกองวิศวกรรม
12. นายไพโรจน์	โลกนิยม	ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดิน
13. นายเฉลิมพล	ชัยกิตติภรณ์	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการกระทรวงมหาดไทย
14. นายทองเปลว	ใจสะอาด	เจ้าหน้าที่กรมที่ดิน
15. นางพูนผล	บุญไทย	เจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง
16. นางเพ็ญศรี	ตรีทิพ	ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบบัญชี 8
17. นายสมเทพ	ลาชโรจน์	นักวิชาการป่าไม้ 7
18. นายณพทศ	พิศิธร	เจ้าหน้าที่กองกลาง ส.ป.ก.
19. นางจินตนา	เปรี๊ยะพันธ์	เจ้าหน้าที่กองกลาง ส.ป.ก.
20. นายกิตติ	จักรักษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
21. นายสมชัย	อรามพงษ์พันธ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
22. นายสละ	กลิ่นทอง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
23. เรืออากาศโทบุญมาก	รอดประเสริฐ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
24. นายทวีสุข	บุญอรุณ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
25. นายสมชาย	ตะกุดแก้ว	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
26. นายอิทธิพล	ศรีเสาวลักษณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นายวุฒิพงศ์	โสมนัส	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นายเทียมทัน	อุณหะนันท์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นางศรีบังอร	นิยมไทย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. นางสาวทัศนีย์	แก้วพิลา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นางสาวกานดา	ชนพานิชกุล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นางสาวพิมพ์พรณ	อนันตเสวี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นางกิ่งแก้ว	บุรณะวัฒนา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. นายศรีโรจน์	จิรวัดจรรยา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

35. นางสาวตรี ชวนิตย์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. นางมะลิวัลย์ ไกรสวัสดิ์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. นางลดาวัลย์ นิธิศักดิ์ เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 14.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
 ไม่มี

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 6/2535 เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2535
 หน้า 1 ลำดับที่ 5 นายเอนก วิชญกุล แกไขเป็น นายอเนก วิชญกุล
 หน้า 2 ลำดับที่ 23 นายสนั่น จันตรี แกไขเป็น นายสมพงษ์ ล้วนทอง

มติคณะกรรมการ รับรองรายงาน

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 3.1 สรุปผลการปฏิบัติงานสำรวจรังวัดเดือนพฤศจิกายน 2535

ฝ่ายเลขานุการ เสนอแผนการดำเนินงานสำรวจรังวัดของปี 2536 ในพื้นที่ 4
ล้านไร่ ตามนโยบายของรัฐบาล แยกออกเป็น 4 ประการคือ แผนรังวัด และแผนแจกเอกสารสิทธิ
ในพื้นที่ที่ประกาศเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว และพื้นที่ที่ยังมิได้ประกาศเขต ซึ่งเอกสารดังกล่าวจัดไว้ใช้
ประจำห้องประชุม และในการประชุมแต่ละครั้ง ส.ป.ก. จะสรุปผลการปฏิบัติงานประจำเดือน
ว่าดำเนินการไปได้เท่าไร สำหรับเดือนพฤศจิกายน ดำเนินการได้ 8 จังหวัด 14 พื้นที่
รายละเอียดในวาระการประชุม

มติคณะกรรมการ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 4.1 ร่างแก้ไขรูปแบบสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ใช้สำหรับที่ดินเอกชน)

ตามที่ ส.ป.ก. ได้จัดให้เกษตรกรเช่าซื้อที่ดินของ ส.ป.ก. มาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2527 ซึ่งต่อมาในปีงบประมาณ 2532 ส.ป.ก. ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการลงบัญชีจาก เกณฑ์เงินสดเป็นเกณฑ์สิทธิ เพื่อให้เป็นระบบสากลตามหลักการบัญชีเงินทุนหมุนเวียนโดยทั่วไป และเพื่อให้สามารถรายงานผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อความเป็นธรรม แก่เกษตรกรที่เช่าซื้อ ส.ป.ก. จึงได้เปลี่ยนวิธีการคำนวณดอกเบี้ยเช่าซื้อ โดยให้เปลี่ยนแปลงไป ตามวันที่นำเงินมาชำระค่าเช่าซื้อแทนที่จะกำหนดให้คงที่ในแต่ละงวด ซึ่งกระทรวงการคลังได้เห็น รอบแล้ว ไปพร้อมกับการบันทึกบัญชีเกณฑ์สิทธิ

ส.ป.ก. จึงต้องขอแก้ไขรูปแบบสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อให้ สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติและพร้อมกันนี้ ส.ป.ก. ก็ได้ปรับปรุงรูปแบบสัญญาดังกล่าวให้มีความสมบูรณ์ ชัดเจนในแง่ของกฎหมายเกี่ยวกับการเช่าซื้อ และสิทธิของเกษตรกรด้วย โดยได้ร่างรูปแบบ สัญญาเช่าซื้อที่ดินฯ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาตรวจร่างเรียบร้อยแล้ว ปรากฏตามหนังสือ สำนักงานอัยการสูงสุด ที่ อส 0002/4109 ลงวันที่ 28 เมษายน 2535 โดยมีสาระสำคัญใน การแก้ไข ดังนี้

1. กำหนดให้ ส.ป.ก. สามารถเรียกเก็บเงินค่าเช่าซื้อจากเกษตรกรได้ เท่ากับราคาที่ดินที่ซื้อ (มูลค่าที่ดิน) บวกดอกเบี้ยร้อยละ 6 ของมูลค่าที่ดินที่ค้างชำระจนกว่า ผู้เช่าซื้อจะชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วน โดยไม่ต้องกำหนดเงินค่าเช่าซื้อที่เกษตรกรต้องจ่ายทั้งหมดไว้ในสัญญา (เงื่อนไขในสัญญา ข้อ 1 และข้อ 3)

2. กำหนดวันที่เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ไว้ในสัญญา ให้เป็นวันเริ่มคำนวณ ดอกเบี้ย (เงื่อนไขในสัญญา ข้อ 1) และในวันที่ครบกำหนดจ่ายค่าเช่าซื้อในงวดแรก จะต้อง เป็นระยะเวลา 1 ปี นับจากวันที่เกษตรกรเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามสัญญาเช่าซื้อ (เงื่อนไข ในสัญญา ข้อ 3)

3. ขอยกเลิกการเรียกเก็บค่าปรับ กรณีที่เกษตรกรไม่จ่ายค่าเช่าซื้อตามที่ กำหนดไว้ในสัญญา

เนื่องจากเดิม ส.ป.ก. คิดดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อคงที่ในแต่ละงวดไม่ว่าเกษตรกรจะจ่ายค่าเช่าซื้อก่อนหรือหลังวันครบกำหนด จึงได้กำหนดโทษให้ผู้เช่าซื้อที่ไม่จ่ายค่าเช่าซื้อตามกำหนดสัญญา ต้องเสียค่าปรับ (เงื่อนไขในสัญญา เดิมข้อ 4) แต่จากข้อ 1 ส.ป.ก. ได้เปลี่ยนวิธีการคำนวณดอกเบี้ยเช่าซื้อ จากเกษตรกรให้เท่ากับราคาที่ดินที่ซื้อมาบวกดอกเบี้ยร้อยละ 6 ของมูลค่าที่ดินที่ค้างชำระ เว้นเกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยจากการให้กู้ยืม ซึ่งถ้าเกษตรกรไม่จ่ายค่าเช่าซื้อตามที่กำหนดไว้ในสัญญา ก็จะต้องจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเป็นบทลงโทษอยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกรจะไม่ถูกปรับซ้ำซ้อน จึงเห็นควรยกเลิกการเรียกเก็บค่าปรับ

4. กำหนดเงื่อนไขเรื่องการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองให้เกษตรกรเมื่อเกษตรกรได้ชำระค่าเช่าซื้อครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น (เงื่อนไขในสัญญา ข้อ 5)

5. เพิ่มเดิมเรื่องการได้รับสิทธิการเช่าซื้อของเกษตรกรให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา 30 (วรรคท้าย) ของพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2533 (เงื่อนไขในสัญญา ข้อ 9)

6. เพิ่มเดิมเงื่อนไขการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินที่ให้เกษตรกรผู้เช่าซื้อต้องช่วยเหลือค่าใช้จ่ายที่รัฐลงทุนไป เพื่อการพัฒนาระบบแปลงที่ดินหรือกิจการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด (เงื่อนไขในสัญญา ข้อ 2 (7))

7. เพิ่มเดิมเงื่อนไขเกี่ยวกับสิทธิของเกษตรกรที่ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ได้เช่าซื้อไปแล้ว ให้ใช้ที่ดินนั้นเพื่อประกอบเกษตรกรรมด้วยตนเองเท่านั้น (เงื่อนไขในสัญญา ข้อ 10)

ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ คงเป็นไปตามสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรมฉบับเดิม

ความเห็นของ ส.ป.ก.

เนื่องจากสาระสำคัญในร่างรูปแบบสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่สำนักงานอัยการสูงสุดได้ตรวจร่างเรียบร้อยแล้ว ทำให้

1. ไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ และเกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกรยิ่งขึ้น
2. เกิดความสมบูรณ์ชัดเจนเกี่ยวกับการชำระหนี้และสิทธิของเกษตรกรในแง่ข้อกฎหมายและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ส.ป.ก. จึงเห็นควรใช้รูปแบบสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ได้แก้ไขแล้ว ดังกล่าว ถือปฏิบัติกับเกษตรกรที่เช่าซื้อที่ดินกับ ส.ป.ก. ต่อไป

3. สำหรับเกษตรกรที่ได้ทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินกับ ส.ป.ก. ไปแล้วก่อนที่รูปแบบสัญญาฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ ส.ป.ก. เห็นควรให้เกษตรกรดังกล่าวทำสัญญาเช่าซื้อฉบับใหม่กับ ส.ป.ก. โดยใช้รูปแบบสัญญาเช่าซื้อฉบับที่ได้ออกอนุมัติใหม่นี้แทนฉบับเดิม และให้กำหนดวันเข้าทำประโยชน์ในสัญญา ฉบับใหม่เป็นวันเดียวกับวันที่เกษตรกรทำสัญญาเช่าซื้อกับ ส.ป.ก. ในสัญญาเช่าซื้อฉบับเดิม ทั้งนี้ เพราะ

ก. ในระหว่างที่ ส.ป.ก. ดำเนินการขอแก้ไขรูปแบบสัญญาเช่าซื้อดังกล่าว ส.ป.ก. ได้เปลี่ยนแปลงวิธีการคิดดอกเบี้ยที่เรียกเก็บจากเกษตรกร ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดการคิดดอกเบี้ยในสัญญาเช่าซื้อฉบับใหม่แล้ว โดยเริ่มเปลี่ยนแปลงพร้อม ๆ กับการเริ่มใช้ระบบบัญชีเกณฑ์สิทธิ

ข. ทำให้ไม่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ ลดความยุ่งยากและผิดพลาดในการคิดดอกเบี้ย ค่าปรับตลอดจนทำให้สามารถจัดทำเอกสาร หลักฐานประกอบการลงบัญชีให้สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติได้ทันในแต่ละงวดบัญชี

ค. ทำให้เกิดความเป็นธรรมกับเกษตรกร โดยสัญญาเช่าซื้อเดิมจ่ายก่อนหรือหลังวันครบกำหนด ดอกเบี้ยคงที่ แต่จ่ายหลังวันครบกำหนดมีค่าปรับ ส่วนสัญญาเช่าซื้อฉบับใหม่ จ่ายก่อนวันครบกำหนดดอกเบี้ยจ่ายหลังวันครบกำหนด ดอกเบี้ยเพิ่ม และไม่มีค่าปรับ

คำขอ

1. ขออนุมิตินำรูปแบบสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรมดังกล่าวใช้กับเกษตรกรผู้เป็นคู่สัญญากับ ส.ป.ก. ต่อไป

2. ขออนุมิตินำรูปแบบสัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่ได้แก้ไขดังกล่าว ใช้ทำสัญญาใหม่กับเกษตรกรรายเดิมที่ได้เคยทำสัญญาเช่าซื้อกับ ส.ป.ก. ตามรูปแบบสัญญาเดิมไว้แล้วและยังมีสภาพเป็นผู้เช่าซื้อที่ดินของ ส.ป.ก. อยู่ ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2531 ทุกวัน โดยให้กำหนดวันเข้าทำประโยชน์ในสัญญา ฉบับใหม่ เป็นวันเดียวกับวันที่เกษตรกรทำสัญญาเช่าซื้อกับ ส.ป.ก. ในสัญญาเช่าซื้อฉบับเดิม

มติคณะกรรมการ คณะกรรมการได้พิจารณาโดยละเอียดแล้วมีมติให้ ส.ป.ก. นำกลับไปพิจารณาใหม่ในส่วนข้อ 9 และข้อ 10 ที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 30

เรื่องที่ 4.2 ขออนุมัติกำหนดอัตรารายได้ผู้ยากจนตามพระราชบัญญัติ กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ. 2535

เรื่องเดิม

ตามระเบียบคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2535 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 80 ลงวันที่ 24 กรกฎาคม 2535

"ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"เกษตรกร" หมายความว่า

(1) ผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยพิจารณาจากการใช้เวลาส่วนใหญ่ในรอบปี เพื่อประกอบเกษตรกรรมแห่งหนึ่งนั้น

(2) ผู้ยากจน ผู้จบการศึกษาทางเกษตรกรรม และผู้เป็นบุตรของเกษตรกรที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

และตามพระราชบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเป็นเกษตรกร พ.ศ. 2535 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 91 ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2535

"มาตรา 3 บุคคลซึ่งอยู่ในหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขข้อหนึ่งถึงข้อนี้ให้ถือว่าเป็นเกษตรกร

(1) ผู้ยากจน ซึ่งหมายถึง ผู้มีรายได้ไม่สูงกว่าอัตรารายได้ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนด

รายได้ตาม (1) ให้หมายความรวมถึง สิทธิหรือประโยชน์อื่นที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้ด้วย

....."

จากระเบียบและพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ส.ป.ก. จึงได้กำหนดอัตรารายได้
ผู้ยากจนเพื่อกำหนดเป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเป็นเกษตรกร

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ส.ป.ก. ได้พิจารณากำหนดอัตรารายได้ผู้ยากจน ที่ให้ถือเป็นเกษตรกรตามพระราช-
กฤษฎีกา โดยอาศัยหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

1. ใช้เกณฑ์รายได้ต่อคนต่อปีแยกตามภาค ของผู้ที่ยื่นคำร้องขอรับการคัดเลือกเป็น
เกษตรกร โดยให้รายได้ดังกล่าวรวมถึงสิทธิหรือประโยชน์อื่นที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินด้วย

2. ใช้ข้อมูลรายได้เฉลี่ยของแรงงานเกษตร (Farm Workers) นอกเขต
เทศบาลสุขาภิบาล จากเอกสารรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน
ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) พิมพ์เผยแพร่ปี พ.ศ. 2531 เนื่องจาก

2.1 การใช้รายได้เป็นตัวกำหนดจะสะดวกต่อการสอบถามและตรวจสอบ เนื่อง
จากผู้ยากจนส่วนใหญ่จะเป็นลูกจ้าง ซึ่งมีรายได้จากการทำงานเป็นรายวันหรือรายเดือน เมื่อสอบ
ถามข้อมูลรายได้ จะได้อะไรที่ใกล้เคียงความจริง และถ้าสอบถามลักษณะงานที่ทำด้วย จะสามารถ
ตรวจสอบได้ว่ารายได้ที่ทราบสมเหตุสมผลหรือไม่

2.2 ข้อมูลจากแรงงานรับจ้างการเกษตร ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยากจนที่สุดในชนบท
จึงน่าจะเป็นตัวแทนที่เหมาะสมที่จะใช้กับผู้ยากจนมากกว่าข้อมูลเกษตรกรทั่วไป

2.3 มีแหล่งที่มาของรายได้ที่สมบูรณ์ที่สุด เมื่อเทียบกับหน่วยงานอื่น กล่าวคือ
มีข้อมูลรายได้ที่รวมถึงสิทธิหรือประโยชน์อื่นที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินด้วย ขณะที่หน่วยงานอื่น
ไม่มีข้อมูลประเภทนี้

2.4 เป็นข้อมูลที่มีการสำรวจทั่วประเทศ จึงใช้ได้เหมาะสมกว่าข้อมูลของ
ส.ป.ก. ซึ่งสำรวจเฉพาะในเขตปฏิรูปที่ดิน

3. หากปีใดไม่มีข้อมูลรายได้เฉลี่ยของแรงงานเกษตร ก็ให้ใช้การประมาณค่าจาก
ข้อมูลปีล่าสุดด้วยดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ แล้วปรับเป็นจำนวนพัน
เพื่อสะดวกในการนำไปใช้ โดยปีข้อมูลรายได้จะย้อนหลังปีที่คัดเลือกเกษตรกรอยู่ 1 ปี เช่น
คัดเลือกเกษตรกรปี 2535 จะใช้ข้อมูลรายได้นปี 2534 เนื่องจากต้องสอบถามข้อมูลรายได้
ย้อนหลัง 1 ปี

4. ระยะเวลาปรับเปลี่ยนข้อมูล เพื่อสะดวกต่อการใช้และการจัดทำข้อมูล เห็นควร
ปรับข้อมูลรายได้อีกครั้งทุก 2 ปี

5. รายชื่อจังหวัดที่กำหนดให้อยู่ในภาคต่าง ๆ ตามเอกสารหมายเลข 1

ผลการศึกษาและวิเคราะห์จากเกณฑ์ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า รายได้ปี 2534
ที่จะใช้สำหรับกำหนดอัตราการรายได้นายากจน ปี 2535 และ 2536 มีดังนี้ (ดังรายละเอียดตาม
เอกสารหมายเลข 2)

ภาคกลาง	7,000	บาทต่อคนต่อปี
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,000	บาทต่อคนต่อปี
ภาคเหนือ	6,000	บาทต่อคนต่อปี
ภาคใต้	7,000	บาทต่อคนต่อปี
กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ	12,000	บาทต่อคนต่อปี

คำขอ

1. ขออนุมัติกำหนดอัตราการรายได้ เพื่อใช้ในการพิจารณาอัตราการรายได้นายากจน
ซึ่งจะใช้กับหลักเกณฑ์การพิจารณานายากจนตามระเบียบคณะกรรมการปฏิบัติเพื่อเกษตรกร
ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกร ซึ่งจะมีสิทธิได้รับที่ดินจากการ
ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ. 2535 โดยให้นายากจน หมายถึง ผู้ที่มีรายได้ไม่สูงกว่าตัวเลข
ดังต่อไปนี้

ภาคกลาง	7,000	บาทต่อคนต่อปี
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,000	บาทต่อคนต่อปี
ภาคเหนือ	6,000	บาทต่อคนต่อปี
ภาคใต้	7,000	บาทต่อคนต่อปี
กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ	12,000	บาทต่อคนต่อปี

2. ขออนุมัติหลักการในการปรับเปลี่ยนข้อมูลอัตราการรายได้นายากจน ทุก 2 ปี
โดยมีข้อเสนอคณะกรรมการพิจารณาเป็นคราว ๆ ไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงรายได้

ข้อพิจารณาของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณาโดยละเอียดแล้วมีข้อสังเกตพอสรุปได้ดังนี้

1. นาที่จะกำหนดตัวเลขให้สูงกว่าที่เสนอ เพื่อให้คนอื่นอีกส่วนหนึ่งได้รับความ

เป็นธรรมด้วย

2. ตัวเลขที่กำหนดน่าจะเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

3. ให้จังหวัดเป็นผู้พิจารณากำหนดความยากจนจากหลักการคิดคำนวณเดียวกัน

4. ในทางวิชาการจะพิจารณาความยากจนจากรายได้ต่ำกว่ารายได้น้อย

ของท้องถิ่น ๆ

มติคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณารายละเอียดแล้วมีมติให้ ส.ป.ก. นำฉบับไปศึกษาทบทวนใหม่

เรื่องที่ 4.3 ขอขมุดิกำหนดพื้นที่จำแนกออกจากป่าไม้อารวมตามมติคณะรัฐมนตรี จังหวัดเพชรบูรณ์
จังหวัดกระบี่ จังหวัดลำพูน จังหวัดพะเยา จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุตรดิตถ์ (นครสวรรค์)
จังหวัดจันทบุรี (ปราจีนบุรี) และจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 16 พื้นที่ ให้เป็นเขตปฏิรูป
ที่ดิน และขอขมุดิพื้นที่จำแนกออกจากป่าไม้อารวมตามมติคณะรัฐมนตรี จังหวัดอุตรดิตถ์
จำนวน 1 พื้นที่ เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน อำเภอชัยบาดาด อำเภอ
ท่าหลวง และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดอุตรดิตถ์
เรื่องเดิม

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2534 ให้จำแนกที่ดินออกจากป่าไม้อารวมตามมติคณะรัฐมนตรี ในเขตท้องที่จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดกระบี่ จังหวัดลำพูน จังหวัดพะเยา จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุตรดิตถ์ จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎรหรือใช้ประโยชน์อย่างอื่น ๆ จำนวน 17 พื้นที่ (273 แปลง) รวมเนื้อที่ประมาณ 857,208.50 ไร่ ต่อมาคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 1/2535 เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2535 และครั้งที่ 3/2535 เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2535 มอบพื้นที่ดังกล่าวให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นำไปดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ตามหนังสือที่ มท 0608/15831 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2535 และหนังสือที่ มท 0608/36325 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2535 จำนวน 17 พื้นที่ (204 แปลง) รวมเนื้อที่ประมาณ 800,564.50 ไร่

ส.ป.ก. ได้ตรวจสอบขอบเขตพื้นที่จำแนกฯ ดังกล่าวกับแผนที่แสดงเขตอำเภอ และจังหวัดของสำนักงานสถิติแห่งชาติแล้ว พบว่ามีพื้นที่จำแนกฯ บางส่วนอยู่ในท้องที่อำเภอ และจังหวัดเพิ่มเติมดังนี้ อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดปราจีนบุรี พื้นที่จำแนกฯ จำนวน 17 พื้นที่มีรายละเอียด ดังนี้

1. ที่ดินจำแนกฯ ป่าน้ำหนาว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เนื้อที่ประมาณ 2,053 ไร่
2. ที่ดินจำแนกฯ ป่าหมายเลข 22 อำเภอเมือง และอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ เนื้อที่ประมาณ 12,806 ไร่
3. ที่ดินจำแนกฯ ป่าเขาแก้ว อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เนื้อที่ประมาณ 27,087 ไร่
4. ที่ดินจำแนกฯ ป่าแม่ธิ-ป่าแม่ต๋ำ-ป่าแม่สาร์ กิ่งอำเภอบ้านธิ และอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 4,286 ไร่
5. ที่ดินจำแนกฯ ป่าแม่อาว (หมายเลข 2) อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 9,043 ไร่
6. ที่ดินจำแนกฯ ป่าบ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง และอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 16,206 ไร่
7. ที่ดินจำแนกฯ ป่าแม่กั้น-แม่แตง (หมายเลข 4) อำเภอฝาง และอำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 16,395 ไร่
8. ที่ดินจำแนกฯ ป่าแม่ฉี่ (หมายเลข 5) อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 11,620 ไร่
9. ที่ดินจำแนกฯ ป่าขุนแม่อี่ (หมายเลข 6) กิ่งอำเภอทุ่งหัวช้าง อำเภอฝาง และอำเภอฝาง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 17,803 ไร่
10. ที่ดินจำแนกฯ ป่าแม่หาด-แม่อ้อ (หมายเลข 7) อำเภอฝาง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 1,141 ไร่

11. ที่ดินจำแนก ป่าแม่มองซุย อำเภอเมืองและอำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เนื้อที่ประมาณ 2,365 ไร่

12. ที่ดินจำแนก ป่าหมายเลข 4 (ลุ่มน้ำวังทอง) อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก เนื้อที่ประมาณ 24,143 ไร่

13. ที่ดินจำแนก ป่าไชยบาลาด อำเภอชัยบาลาด อำเภอท่าหลวง และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เนื้อที่ประมาณ 17,043 ไร่

14. ที่ดินจำแนก ป่าวังเพลิง-ม่วงล้อม-ดำนารายณ์ กิ่งอำเภอโคกเจริญ อำเภอโคกสำโรง อำเภอสระโบสถ์ และอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เนื้อที่ประมาณ 47,868 ไร่

15. ที่ดินจำแนก ป่าโคกสำโรง-ตากดี แม่ฮ่อง 3 อำเภอบ้านหมี่ และกิ่งอำเภอหนองม่วง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี และอำเภอตากดี จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ประมาณ 49,721 ไร่

16. ที่ดินจำแนก ป่าที่จะดำเนินการหมายเลข 2 อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม และกิ่งอำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี และอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดปราจีนบุรี เนื้อที่ประมาณ 359,413.50 ไร่

17. ที่ดินจำแนก ป่าดงแม่เห็ค อำเภอโพธารอง และอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่ประมาณ 181,571 ไร่

ความเห็นของ ส.ป.ก.

ที่จำแนกออกจากป่าไม้อาวรรตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 17 พื้นที่ รวมเนื้อที่ประมาณ 800,564.50 ไร่ ซึ่งกล่าวข้างต้น มีความเหมาะสมที่จะนำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกรโดยวิธีการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีที่ดินทำกิน และอยู่อาศัยอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาการเกษตรตามความเหมาะสม ทำให้เกษตรกรมีสภาพความเป็นอยู่ ทางเศรษฐกิจและสังคมดีขึ้น จึงเห็นควรกำหนดพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดินต่อไป โดย ส.ป.ก. ได้กำหนดแผนงานและงบประมาณไว้ดังนี้

1. งานสำรวจและเตรียมการ	งบประมาณ	7,990,000 บาท
2. งานจัดที่ดิน	งบประมาณ	40,020,000 บาท

3. งานสำรวจความเหมาะสมเพื่อพัฒนาพื้นที่ งบประมาณ 1,120,000 บาท
4. งานประสานการส่งเสริมการเกษตร
เพิ่มรายได้และพัฒนาอาชีพ งบประมาณ 4,000,000 บาท
- รวมงบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในการดำเนินงานทั้งสิ้น 53,130,000 บาท

คำขอ

ขออนุมัติกำหนดพื้นที่ที่ดินจำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ดังรายละเอียดในข้อ 1 จำนวน 16 พื้นที่ ให้เป็นเขตปฏิรูปที่ดิน และขออนุมัติพื้นที่ที่ดินจำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี ดังรายละเอียดในข้อ 2 จำนวน 1 พื้นที่ เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอห้วยขาแข้ง อำเภอท่าหลวง และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น ประมาณ 800,564.50 ไร่ ดังนี้

1. ขออนุมัติกำหนดพื้นที่ที่ดินจำแนกออกจากป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 16 พื้นที่ รวมเนื้อที่ประมาณ 783,521.50 ไร่ ดังนี้

(1) ที่ดินจำแนก ป่าน้ำหนาว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เนื้อที่ประมาณ 2,053 ไร่

(2) ที่ดินจำแนก ป่าหมายเลข 22 อำเภอเมือง และอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ เนื้อที่ประมาณ 12,806 ไร่

(3) ที่ดินจำแนก ป่าเขาแก้ว อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ เนื้อที่ประมาณ 27,087 ไร่

(4) ที่ดินจำแนก ป่าแม่ธิ-ป่าแม่คืบ-ป่าแม่สาร์ ถึงอำเภอบ้านธิ อำเภอเมือง และอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 4,286 ไร่

(5) ที่ดินจำแนก ป่าแม่อาว (หมายเลข 2) อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 9,043 ไร่

(6) ที่ดินจำแนก ป่าบ้านโง้ง อำเภอบ้านโง้ง และอำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 16,206 ไร่

(7) ที่ดินจำแนก ป่าแม่กั้น-แม่แนต (หมายเลข 4) อำเภอฝาง และอำเภอบ้านโง้ง จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 16,395 ไร่

(8) ที่ดินจำแนก ป่าแม่ดี (หมายเลข 5) อำเภอดี จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 11,620 ไร่

(9) ที่ดินจำแนก ป่าขุนแม่ดี (หมายเลข 6) กิ่งอำเภอทุ่งหัวช้าง อำเภอดี และอำเภอดี จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 17,803 ไร่

(10) ที่ดินจำแนก ป่าแม่ทา-แม่ออ (หมายเลข 7) อำเภอดี จังหวัดลำพูน เนื้อที่ประมาณ 1,141 ไร่

(11) ที่ดินที่จำแนก ป่าแม่ร่องซุย อำเภอเมือง และอำเภอคอกคำใต้ จังหวัดพะเยา เนื้อที่ประมาณ 2,365 ไร่

(12) ที่ดินที่จำแนก ป่าหมายเลข 4 (ลุ่มน้ำวังทอง) อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก เนื้อที่ประมาณ 24,143 ไร่

(13) ที่ดินจำแนก ป่าวังเหือง-ม่วงคอม-อำนารายณ์ กิ่งอำเภอโคกเจริญ อำเภอโคกสำโรง อำเภอสระโบสถ์ และอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เนื้อที่ประมาณ 47,868 ไร่

(14) ที่ดินจำแนก ป่าโคกสำโรง-ตากดี แปลง 3 อำเภอบ้านหมี่ และกิ่งอำเภอหนองม่วง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี และอำเภอตากดี จังหวัดนครสวรรค์ เนื้อที่ประมาณ 49,721 ไร่

(15) ที่ดินจำแนก ป่าที่จะดำเนินการหมายเลข 2 อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม และกิ่งอำเภอชอญดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี และอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดปราจีนบุรี เนื้อที่ประมาณ 359,413.50 ไร่

(16) ที่ดินจำแนก ป่ากงแม่เห็ด อำเภอโพธารอง และอำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่ประมาณ 181,571 ไร่

2. ขออนุมัติพื้นที่ที่จำแนกออกจากป่าไม้วารตามมติคณะรัฐมนตรีป่าไชยบาล อำเภอชัยบาดาล อำเภอท่าหลวง และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี เนื้อที่ประมาณ 17,043 ไร่ เพื่อดำเนินการปฏิรูปที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอำเภอชัยบาดาล อำเภอท่าหลวง และอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

มติคณะกรรมการ ออนุมัติ

เรื่องที่ 4.4 ขออนุมัติถอนเงินชำระหนี้โครงการส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม อ.บางเลน
และโครงการปรับปรุงสภาพพื้นที่แปลง เกษตรกรรมและชุดลอกคลองส่งน้ำ
อ.บางเลน จังหวัดนครปฐม

เรื่องเดิม

ตามที่ ส.ป.ก. ได้อนุมัติให้ใช้เงินกองทุนฯ เพื่อให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน
จังหวัดนครปฐม กู้ยืมเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับโครงการกู้ยืม 2 โครงการดังนี้

1. โครงการส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม อ.บางเลน จ.นครปฐม ปี 2530
จำนวน 11 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 322,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ต่อปี ครอบคลุม
ที่ดิน ส.ป.ก. ภายใน 3 ปี เป็นเงินกู้ระยะปานกลาง และได้ดำเนินการให้เกษตรกรกู้ยืมไป
แล้วนั้น ปัจจุบันมีเกษตรกรค้างชำระหนี้จำนวน 7 ราย เป็นเงินต้นคงค้างจำนวน 118,709.75 บาท
พร้อมดอกเบี้ยอีกส่วนหนึ่งค้างหาก

2. โครงการปรับปรุงสภาพพื้นที่แปลง เกษตรกรรมและชุดลอกคลองส่งน้ำ อ.บางเลน
จ.นครปฐม ปี 2532 จำนวน 1 ราย เป็นเงิน 30,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12 ต่อปี
ครอบคลุมที่ดิน ส.ป.ก. ภายใน 3 ปี เป็นเงินกู้ระยะปานกลาง และได้ดำเนินการให้เกษตรกร
กู้ยืมไปแล้วนั้น ปัจจุบันมีเกษตรกรค้างชำระหนี้จำนวน 1 ราย เป็นเงินต้นคงค้าง จำนวน
20,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอีกส่วนหนึ่งค้างหาก

บัดนี้ ส.ป.ก. ได้รับแจ้งจาก ส.ป.ก. นครปฐม ขออนุมัติชำระหนี้เงินกู้โครงการ
ส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม อ.บางเลน จ.นครปฐม ให้แก่เกษตรกรจำนวน 7 ราย เป็นเงินต้น
118,709.75 บาท และโครงการปรับปรุงสภาพพื้นที่แปลง เกษตรกรรมและชุดลอกคลองส่งน้ำ
อ.บางเลน จ.นครปฐม ให้แก่เกษตรกรจำนวน 1 ราย เป็นเงินต้น 20,000 บาท โดยขออนุมัติ
ชำระหนี้ทั้ง 2 โครงการดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 31 พฤษภาคม 2535 จนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2536

ความเห็นของ ส.ป.ก.

1. การขออนุมัติชำระหนี้เงินกู้โครงการส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม อ.บางเลน
และโครงการปรับปรุงสภาพพื้นที่แปลง เกษตรกรรมและชุดลอกคลองส่งน้ำ อ.บางเลน จ.นครปฐม
ไม่สามารชำระหนี้เงินกู้ได้ตามกำหนดสัญญา อันเนื่องมาจากเกษตรกรประสบภัยแล้ง ทำให้ได้
ผลผลิตไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ได้

2. ตามระเบียบ คปท. ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่
เกษตรกรข้อ 18 ความว่า "ในกรณีที่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร ผู้กู้ไม่สามารถชำระหนี้
ให้เสร็จภายในกำหนดระยะเวลาหรือไม่อาจชำระเงินรายงวด ๆ ใดงวดหนึ่งได้ ถ้า ส.ป.ก.
พิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นอันควรผ่อนผันจะผ่อนเวลาชำระหนี้เงินกู้หรืออนุญาตให้ลดชำระเงิน
รายงวด ส่วนที่ต้องชำระหนี้ได้กำหนดคราวละไม่เกินสิบสองเดือนตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.1 เงินกู้ระยะสั้นผ่อนเวลาไม่เกิน 1 คราว

2.2 เงินกู้ระยะปานกลางผ่อนเวลาไม่เกิน 2 คราว

2.3 เงินกู้ระยะยาวผ่อนเวลาได้ไม่เกิน 3 คราว

ดังนั้น การร้องขอผ่อนผันการชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้น จึงอยู่นอกเหนืออำนาจที่ ส.ป.ก. จะอนุมัติได้
เนื่องจากเกษตรกรได้ครบกำหนดชำระหนี้ตามโครงการส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม อ.บางเลน
งวดที่หนึ่งในปี พ.ศ. 2531 งวดที่สองปี พ.ศ. 2532 และงวดที่สามปี พ.ศ. 2533 ตามลำดับ
และโครงการปรับปรุงสภาพพื้นที่แปลงเกษตรกรรมและชุดลอกคลองส่งน้ำ อ.บางเลน ครบกำหนด
ชำระหนี้ในปี 2533 ปี 2534 และปี 2535 รวม 3 งวด ตามลำดับ แต่เกษตรกรทั้ง 2 โครงการ
ได้ขอผ่อนผันการชำระหนี้ในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งระยะเวลาเกิน 12 เดือน จึงไม่อยู่ในอำนาจ สก.
ดังนั้น จึงเห็นสมควรปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการนี้ ข้อ 26 ความว่า "ในกรณีไม่อาจปฏิบัติตาม
ระเบียบนี้หรือมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ให้เสนอคณะกรรมการวินิจฉัย คำวินิจฉัย
ของกรรมการให้ถือเป็นที่สุด"

3. ส.ป.ก. นครปฐม ได้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม
(คปจ.) ในการประชุมครั้งที่ 2/2535 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2535 ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบ
ให้ผ่อนผันชำระหนี้ตามโครงการดังกล่าว

คณะกรรมการโครงการและการเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร
ได้พิจารณาเรื่องนี้แล้วในการประชุมครั้งนี้ 6/2535 วันที่ 29 ตุลาคม 2535 มีมติเห็นชอบตาม
ที่ ส.ป.ก. เสนอ

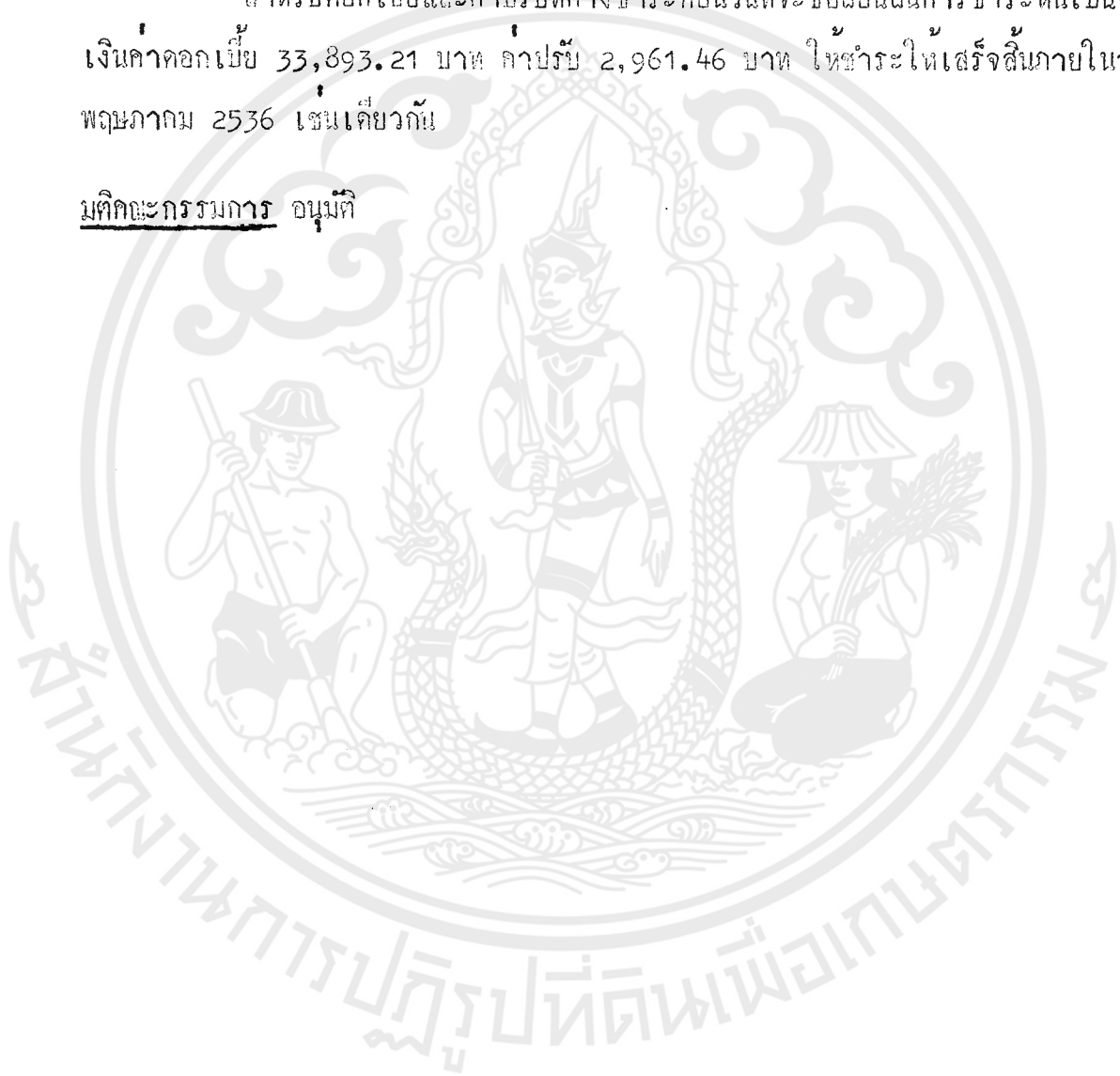
ประเด็นที่เสนอขออนุมัติ

ขออนุมัติผ่อนผันชำระหนี้เงินกู้ของ เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครปฐม
โครงการส่งเสริมการทำไร่นาสวนผสม อ.บางเลน จ.นครปฐม จำนวน 7 ราย เป็นเงินทุน

118,709.75 บาท และโครงการปรับปรุงสภาพพื้นที่แปลงเกษตรกรรมและชุดลดกคลองส่งน้ำ
อ.บางเลน จ.นครปฐม จำนวน 1 ราย เป็นเงินคน 20,000 บาท โดยขอผ่อนผันชำระหนี้ทั้ง
2 โครงการ ตั้งแต่วันที่ 31 พฤษภาคม 2535 จนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2536

สำหรับดอกเบี้ยและค่าปรับที่ค้างชำระก่อนวันที่จะขอผ่อนผันการชำระหนี้เป็นจำนวน
เงินค่าดอกเบี้ย 33,893.21 บาท ค่าปรับ 2,961.46 บาท ให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 31
พฤษภาคม 2536 เช่นเดียวกับ

มติคณะกรรมการ อนุมัติ

กำหนดชำระ 3 งวด

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ผู้ รับ	สัญญา		วันครบ กำหนด	เงินต้น	จำนวนเงินต้น ที่ชำระแล้ว	เงินต้น คงเหลือ	ขอผ่อนผันถึง	หมายเหตุ
		เลขที่	ลงวันที่						
1.	นายสมบัติ เล็บครุฑ	25/30	27 ต.ค. 30	26 ต.ค. 33	30,000.-	-	30,000.-	31 พ.ค. 36	ขอผ่อนผันเนื่องจากยังไม่ได้ผล-
2.	นายคาว เกษรบุปผา	26/30	"	"	30,000.-	-	30,000.-	"	ผลิตพอเพียงที่จะชำระหนี้ได้
3.	นายสนธิ เล็บครุฑ	27/30	"	"	22,000.-	9,524.88	12,475.12	"	" "
4.	นางบุญช่วย ศรีสังวาลย์	29/30	"	"	30,000.-	22,000.-	8,000.-	"	" "
5.	นายแดง มุลประหัส	30/30	"	"	30,000.-	20,000.-	10,000.-	"	" "
6.	นายบุญฤทธิ สมศรี	32/30	"	"	30,000.-	21,765.37	8,234.63	"	" "
7.	นายบุญช่วย ชูราศรี	35/30	"	"	30,000.-	10,000.-	20,000.-	"	" "
รวม					202,000.-	83,290.25	118,709.75		

โครงการเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงสภาพพื้นที่แปลงเกษตรกรรมและชุดลดคลองส่งน้ำ อ.บางเลน

กำหนดชำระ 3 งวด

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ผู้ รับ	สัญญา		วันครบ กำหนด	เงินต้น	จำนวนเงินต้น ที่ชำระแล้ว	เงินต้น คงเหลือ	ขอผ่อนผันถึง	หมายเหตุ
		เลขที่	ลงวันที่						
1.	นายบุญช่วย นุชบางเคียน	1/32	23 กพ. 32	22 กพ. 35	30,000.-	10,000.-	20,000.-	31 พ.ค. 36	ขอผ่อนผันเนื่องจากผลผลิตไม่ดี
รวม					30,000.-	10,000.-	20,000.-		

- 21 -

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์) เสนอว่าสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว เรื่องการกำหนดระยะเวลาให้สิทธิกับเกษตรกรผู้ครอบครองที่ดินอยู่ก่อนประกาศพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินมีอัตราได้ที่ดินตามมาตรา 29 และโดยที่กฎหมายปฏิรูปที่ดินมิได้กำหนดให้ชัดเจนว่าที่ดินจากการปฏิรูปที่ดินต้องใช้เพื่อการเกษตรเท่านั้น ทำให้อาจเกิดปัญหาว่าเมื่อได้ที่ดินตามมาตรา 29 ไปแล้วเป็นจำนวนมาก ในที่สุดอาจจัดแปลงที่ดินไปทำกิจการอื่นที่ไม่ใช่เพื่อการเกษตร เนื่องจากมีข้อผูกมัดเพียงช่วงระหว่างเช่าซื้อ หรือมีผลประโยชน์กับบุคคลคนนั้นเท่านั้น ทางป้องกันปัญหาในอนาคตน่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายปฏิรูปที่ดิน และเพื่อให้เกษตรกรที่โอนมาตราหลักอื่น ๆ อาจเพิ่มมาตราเฉพาะขึ้นมาเช่นมาตรา 39 ทวิ โดยมีสาระสั้น ๆ ว่าที่ดินที่ได้จากการปฏิรูปที่ดินต้องใช้เพื่อการเกษตรเท่านั้น และต้องประกอบเกษตรกรรวมด้วยตนเอง เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงนำไปให้ผู้อื่นทำประโยชน์ แต่โดยที่ดินในเขตปฏิรูปมีทั้งที่ขาดศักยภาพต่อการเกษตร และที่ดินที่เหมาะสมแก่การรักษาไว้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมพิจารณาแยกแยะอาจกระทำได้เป็นรายกรณีไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกรวางแผนการใช้ที่ดินซึ่งต้องเปลี่ยนแปลงไปตามความเจริญเติบโตของสังคม

มติคณะกรรมการ ให้ ส.ป.ก.พิจารณาพระราชบัญญัติปฏิรูปที่ดินมาตราต่าง ๆ ที่เห็นสมควรแก้ไขและยกวางแผนคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

เลิกประชุมเวลา 16.30 น.

(นายกิตติ จักรักษ์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานเผยแพร่ 7

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายประชุม

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายศรีโรจน์ จีรวัฒน์จรรยา)

เจ้าหน้าที่บริหารงานธุรการ 6

(นายประเสริฐพันธุ์ พิพัฒกุล)

เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นางสาววิตรี ชวนิตย์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5

ผู้ตรวจรายงานการประชุม